

Sanastoa alalukuun 13.4

elintaso (yhdyssana: elin- eli eläminen + taso) se, miten ihmiset elävät ja mitä asioita heillä on tai ei ole. Jos elintaso on hyvä, ihmisillä on kaikki, mitä he tarvitsevat.

elintasoa → elintaso

hallita (5) käyttää (usein tärkeintä) valtaa. Esimerkiksi ”kuningas hallitsee maata” tarkoittaa, että kuningas päättää maan asioista.

hallituksesta → hallitus

hallitus maan asioista päättävä ryhmä, johon kuuluu ministereitä → ministeri

heikentyä (1) tulla heikommaksi, vähemmän vahvaksi

kansandemokratia (yhdyssana: kansa + demokratia) Demokratia tarkoittaa kansanvaltaa. Kansalaiset saavat vaikuttaa asioista päättämiseen esimerkiksi äänestämällä. Kansandemokratia on nimi, jota Neuvostoliitto käytti sosialistisesta järjestelmästänsä

kansandemokratian → kansandemokratia

kehittäminen → kehittää

kehittää (1) muuttaa jotakin, usein paremmaksi tai nykyaikaisemmaksi

kehityksessä → kehitys

kehitys tarkoittaa jonkin tai jonkun muuttumista joksikin toiseksi, usein paremmaksi

kumota (4) tässä yhteydessä hävittää, tuhota, peruuttaa. Kumoamisen jälkeen jotakin ei enää ole. Esimerkiksi ”laki kumottiin” tarkoittaa, että laki peruttiin ja sitä ei enää ollut.

levisi → levitä

levitä (4) mennä uusille alueille tai uusiin maihin

luottamuksen → luottamus

luottamus se, että luottaa johonkin eikä ajattele, että toinen valehtelee tai toimii väärin.

ministeri hallituksen (→ hallitus) jäsen, jolla on jokin tehtävä hallituksessa. Esimerkiksi ”liikenneministeri” vastaa maan liikenneasioista.

murtua (1) tässä yhteydessä: menettää merkityksensä, lakata olemasta tärkeä tai toimimasta niin kuin ennen

oli heikentynyt → heikentyä

oli murtunut → murtua

perustaa yrityksiä → perustaa yritys

perustaa yritys *perustaa* (1) tässä yhteydessä: aloittaa jotakin *yrityksen* → **yritys** tässä yhteydessä: firma. Yrityksessä ihminen myy jotakin (esimerkiksi tavaroita tai työtään) ja siitä rahaa muilta. Esimerkiksi ”hän perusti siivousyrityksen” tarkoittaa, että hän siivoaa tai palkkaa ihmisiä siivoamaan ja saa siivouksen kohteelta rahaa. Esimerkiksi oman kioskin aloittaminen on yrityksen perustaminen.

raja esimerkiksi kahden valtion välille sovittu ”viiva”, joka erottaa maat toisistaan on raja. Kohta, jossa maa tai kaupunki vaihtuu toiseksi, on raja.

rajansa → raja

rajanylityspaikka (yhdyssana: raja + ylitys + paikka) kohta, jossa siirrytään toisesta maasta toiseen eli maan rajan yli

rajanylityspaikoille → rajanylityspaikka

rajat → raja

romahdus sortuminen, rikki meneminen, tuhoutuminen

romahtaa (1) tässä yhteydessä: mennä todella huonoon kuntoon, lakata toimimasta

romahti → romahtaa

sananvapaus (yhdyssana: sana + vapaus) oikeus sanoa ääneen, mitä ajattelee

sananvapautta → sananvapaus

tehdas paikka, jossa tehdään koneiden avulla tavaroita tai materiaaleja Esimerkiksi ”paperitehdas” tekee paperia.

teollisuus monta tehdasta → tehdas

uskollinen jos joku on uskollinen jollekin, hän yrittää aina toimia niin, että ei tee väärin toista kohtaan ja noudattaa tämän toiveita

uskollisina → uskollinen

uudistukset → uudistus

uudistuksia → uudistus

uudistus asian muuttaminen erilaiseksi kuin ennen

vaalit se, kun äänestetään esimerkiksi presidentistä tai kansanedustajista. Esimeriksi eduskuntavaaleissa valitaan uudet kansanedustajat eli ne, jotka pääsevät eduskuntaan.

valita (5) päättää eri vaihtoehdoista yksi.

valittiin → valita

vallankumouksellinen tässä yhteydessä: ihminen, joka haluaa vallankumouksen

vallankumoukselliset → vallankumouksellinen

vallankumous (yhdyssana: valta + kumous) (→ kumota) vallan vaihtuminen. Vallankumouksessa vaihtuu se, miten tai kuka maata hallitsee (→ hallita).

vallankumousta → vallankumous

valtio on useimmiten sama asia kuin maa, esimerkiksi ”Suomen valtio”

valtioksi → valtio

valtiota → valtio

vankileiri (yhdyssana: vanki + leiri) paikka, jossa vankeja säilytettiin

vankileirille → vankileiri

viisumi lupa matkustaa johonkin maahan ja olla siellä tietty aika

viisumia → viisumi

Kuva: jackmac34/Pixabay